

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

PUIDU JA PUITTOODETE VASTUPIDAVUS
Kaitsevahendiga immutatud täispuit
Osa 1: Kaitsevahendi läbitavuse ja sissejäävuse liigitus

Durability of wood and wood-based products
Preservative-treated solid wood
Part 1: Classification of preservative penetration and retention

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 351-1:2023 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles mais 2023;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2023. aasta maikuu numbris.

Standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

Standardi on tõlkinud Triinu Poltimäe.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 351-1:2023 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 26.04.2023.

Date of Availability of the European Standard EN 351-1:2023 is 26.04.2023.

See standard on Euroopa standardi EN 351-1:2023 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 351-1:2023. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 71.100.50; 79.040

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Durability of wood and wood-based products -
Preservative-treated solid wood - Part 1: Classification of
preservative penetration and retention**

Durabilité du bois et des matériaux dérivés du bois -
Bois massif traité avec produit de préservation - Partie
1 : Classification des pénétrations et rétentions des
produits de préservation

Dauerhaftigkeit von Holz und Holzprodukten - Mit
Holzschutzmitteln behandeltes Vollholz - Teil 1:
Klassifizierung der Schutzmitteleindringung und
-aufnahme

This European Standard was approved by CEN on 17 July 2022.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Türkiye and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 NORMIVIITED.....	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	5
4 TOORMATERJALID.....	8
4.1 Immutatav puit.....	8
4.2 Puidukaitsevahend.....	9
5 KAITSEIMMUTATUD TÄISPUIT.....	9
5.1 Üldist.....	9
5.2 Läbitavus.....	9
5.2.1 Läbitavusnõuded.....	9
5.2.2 Läbitavusnõuete täitmine.....	9
5.3 Sissejäävus.....	12
5.3.1 Sissejäävusnõuete seadmine.....	12
5.3.2 Sissejäävusnõuete täitmine.....	12
6 IMMUTUSE MÄÄRATLUSED.....	12
7 TEHASE TOOTMISOHJE.....	12
7.1 Üldist.....	12
7.2 Otsene ja kaudne katsetus.....	13
7.2.1 Otsene katsetus.....	13
7.2.2 Kaudne katsetus.....	13
8 MÄRGISTAMINE.....	13
Lisa A (teatmelisa) Otsustusprotsess kaitseimmutuse nõuete täpsustamiseks.....	14
Lisa B (teatmelisa) Märgistussüsteem.....	16
Kirjandus.....	17

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN 351-1:2023) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 38 „Durability of wood and wood-based products“, mille sekretariaati haldab SIS.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumistega hiljemalt 2023. a oktoobriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2023. a oktoobriks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab standardit EN 351-1:2007.

Peamised muudatused võrreldes eelmise väljaandega on loetletud allpool:

- uus läbitavusklass on sisse viidud;
- valikuline nõue pikisuunalise läbitavuse kohta on kustutatud;
- läbitavuse ja sissejäävuse nõuete vastavust on edasi arendatud;
- märgistamise jaotist on uuendatud;
- joonist A.1 on uuendatud;
- lisa C, mis näitab läbitavusklasse standardi EN 351-1:1995 kohaselt, on kustutatud.

EN 351 sari koosneb kahest osast. Osa 1 annab juhised kaitsevahendite läbitavuse ja sissejäävuse nõuete määratlemiseks kaitsevahenditega töödeldud täispuidus. Osa 2 annab juhised üldiste protseduuride kohta, mida tuleb järgida proovivõtul kaitseimmutatud täispuidu analüüsiks.

Igasugune tagasiside ja küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav CEN-i veebilehelt.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Standardisarja EN 351 see osa võimaldab määratlejal või kasutajal valida täispuidust tootele kaitseimmutuse, võttes arvesse toote ettenähtud kasutust või eri piirkondlike või traditsiooniliste tavade vajadusi kogu Euroopas ja kasutusklassi tingimusi, millega täispuidust tooted kokku puutuvad (vt EN 335). Lisaks annab see aluse, millega peavad puidu immutused Euroopa tootestandardites määratletud olema. Ei ole tehtud katset hinnata konkreetselt kaitseimmutuselt oodatavat tööiga, kuna see sõltub geograafilisest asukohast ja kasutuskeskkonnaga seotud kliimast. Immutatud puidu toimivust ei saa hinnata otseselt, nt välikatsete või biokatsetega, kuna spetsiaalselt selleks eesmärgiks ei ole kooskõlastatud dokumente. Seetõttu kasutatakse immutuskvaliteedi määramiseks kaitsevahendi läbitavust ja sissejäävust immutatud puidus. Läbitavuse ja sissejäävuse väärtusi mõõdetakse, analüüsides aktiivset koostisosa / aktiivseid koostisosi immutatud puidus.

Eri kasutusklassides kasutatavate teatud puiduliikide kaitseimmutus võib olla mittevajalik nende loomuliku vastupidavuse tõttu (vt EN 350 ja EN 460). Kui kaitseimmutus on vajalik, tuleb valida kaitsevahendid, mis on puitu hävitavate organismide vastu piisavalt tõhusad standardi EN 599-1 kohaselt.

1 KÄSITLUSALA

See standardisarja EN 351 osa loob liigituse kaitseimmutatud puidule kaitsevahendi läbitavuse järgi ja annab juhised sissejäävuse liigitamiseks. Neid saab kasutada alusena eri toodete kaitseimmutuste määratlemiseks.

See standardisarja EN 351 osa määratleb terminoloogiat, mida määratleja peab kasutama kaitseimmutuse spetsifikatsiooni või tootestandardi ettevalmistamisel. See ise ei ole immutuse spetsifikatsioon.

See standardisarja EN 351 osa on rakendatav kaitseimmutatud täispuidust toodangule, kaasa arvatud liimpuidule, mis on sobiv kasutamiseks nendes kasutustingimustes, mis on määratletud standardi EN 335 kasutusklassidega. See ei rakendu kasutuses oleva immutatud puidu mingile järgnevale kontrollile.

MÄRKUS 1 Liimpuit ei ole sobilik kasutamiseks mage- ega merevees.

See standardisarja EN 351 osa on rakendatav puidu kaitseks puitu hävitavate ja puitu moonutavate seente, putukate ja mereorganismide vastu.

MÄRKUS 2 Kaitse puitu moonutavate seente eest on valikuline omadus, mida kontrollitakse standardi EN 599-1 kohase testimisega.

See standardisarja EN 351 osa ei käsitle immutatud puidu teisi omadusi, näiteks lõhna, kokkusobivust teiste materjalidega, nagu kinnitusvahendite korrodeerivust. Samuti ei käsitle see standard mingeid omadusi tervise, ohutuse ja keskkonna vaatepunktist.

See standardisarja EN 351 osa ei rakendu puidule, mida on immutatud koostistega, mida on rakendatud kasutuses olevale puidule olemasoleva seen- või putukkahjustuse kõrvaldamiseks või ohjeldamiseks või maltspuidu värvusriket põhjustava seene või värskelt raiutud puidus olevate putukate kahjustuste ärahoidmiseks.

Lisa A (teatmelisa) sisaldab otsustusprotsessi kaitseimmutuse nõuete täpsustamiseks.

Lisa B (teatmelisa) annab märgistussüsteemi näite.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumentidele on tekstis viidatud selliselt, et nende sisu kujutab endast kas osaliselt või tervenisti selle dokumendi nõudeid. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 599-1. Durability of wood and wood-based products - Efficacy of preventive wood preservatives as determined by biological tests - Part 1: Specification according to use class

EN 1001-2. Durability of wood and wood based products - Terminology - Part 2: Vocabulary

ISO 2859-1. Sampling procedures for inspection by attributes — Part 1: Sampling schemes indexed by acceptance quality limit (AQL) for lot-by-lot inspection

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse standardis EN 1001-2 ning allpool esitatud termineid ja määratlusi.

ISO ja IEC hoiavad alal standardimisel kasutamiseks olevaid terminoloogilisi andmebaase järgmistel aadressidel: